

DRZAVNA ZVEZA INDIJE POD STROGO DIKTATURO

SIMONOVA KOMISIJA OBETA
INDIJCEM VSE PREJ KOT PA
SKORAJŠNJO NEODVISNOST

Velika Britanija naj imenuje generalnega guvernerja, ki bo imel vso polnomoč ter bo vladal po uzorcu ruskega carja. — Sedem odstotkov prebivalstva naj dobi volilno pravico. — Vojaško službo bodo vršili tudi v bodočnosti Angleži, dočim bodo Indijci plačevali stroške.

LONDON, Anglija, 23. junija. — Danes so bila objavljena priporočila komisije, ki je preiskovala razmere v Indiji. Komisiji načeluje Sir John Simon.

Poročila so bila sestavljena pred tremi meseci in niso bila niti za las izpremenjena, dasi so se v zadnjih treh mesecih razmere v Indiji popolnoma predrugačile.

Nekateri smatrajo Simonova priporočila kot znaten korak v smeri proti samovladi Indije, v isti savi je pa rečeno, da se mora vzbuditi v Indijcih čut odgovornosti za njihova dejanja ter da se tega poskusa ne sme prezgodaj in prehitro izvesti.

Simonova komisija priporoča, naj vlada v Indiji sila, ki bo kos vsaki situaciji ter si bo znala pravočasno pomagati iz vsake zadrege.

Generalni guverner bo moral torej imeti absolutno polnomoč, da bo zamogel držati na vajetih to nemirno deželo.

Glavna priporočila Simonove komisije so naslednja: —

— Ustvari naj se indijsko državno zvezo, ki naj pomenja prvi korak k neodvisnosti.

— V zvezi naj se države indijskih potentatov spoje s provincami, ki so pod direktno londonsko kontrolo. Nobena posamezna država pa ne sme dobiti večje samovlade kot jo zamore, po mnenju Angležev, izvajati.

— Anglija naj imenuje generalnega guvernerja, ki bo imel vso silo in vso oblast, in ki bi zamogel z najskrajnejšimi sredstvi poseči vmes ter preprečiti polom vladnega sistema.

Dosedaj imata dva odstotka celokupnega indijskega prebivalstva volilno pravico, dočim naj bo zanjprej deležnih te prednosti sedem odstotkov.

— Zastopnikov v indijski parlament ne bodo volili volilci, pač jih bodo pa imenovali provincijalne zakonodaje.

Vojaško službo bodo vršili v Indiji Angleži. — Stroške bo morala seveda Indija plačati.

Provincia Birma naj se loči od Indije ter naj ostane pod popolno angleško kontrolo, kajti obe provinci sta se bili združili po nekakem "političnem naključju".

Uporna plemena v severnem delu Indije naj dobe še manj svobode ter naj bodo pod stalno in najstrožjo angleško kontrolo.

DUHOVNIK REŠIL ŽIVLJENJE
DVEH DEKLIC

MONTREAL, Kanada, 22. junija. — Father Raymond Cloran, član jezuitske družbe, ter prefekt tujakšnje učenec jezuitskega reda, je utonil večer popoldne v reki sv. Lovrenca, po junaški rešitvi dveh mladih deklic, ki sta zahli v globoko vodo med plavanjem. Father Cloran je bil star 46 let ter se je kopal s prijatelji pri Varennes, ko je zapadl, da sta dve deklici v smrtni nevarnosti. Duhovnik jima je šel takoj na pomoč ter ju rešil v čoln. Deklici pa sta bili popolnoma izsrpani ter nista mogli pomagati svedeniku, ki je kmalu izgubil v valovih.

ALFONZO SPREJEL
IZGNANCA

PARIZ, Francija, 23. junija. — Nekoliko nepričakovan dogodek v položaju Španske se je završil večer popoldne, ko je kralj Alfonso, ki potuje v Anglijo, imel daljši pogovor s prejšnjim liberalnim ministrom, Santiago Albo. Pogovor se je završil na izrecno željo kralja v hotelu. Senjar Albo je živel v izgnanstvu leza časa, ko je Primo de Rivera prevzel diktaturo ter je kralj dovolil de Riveri, da je uničil špansko ustavo. Na Španskem so ga smatrali kot zadnje upanje monarhije in večerajšnja sprava je bila vsled tega največjega pomena.

ŽUPAN RUFFU
SE JE SMRTNO
PONESREČIL

Vlak Pennsylvania železnice je razbil avtomobil, v katerem se je vozil župan mesta Atlantic City.

ATLANTIC CITY, N. J., 23. junija. — Danes zjutraj se je smrtno ponesrečil župan tega mesta, Anthony M. Ruffu, in tri osebe, ki so se nahajale v njegovem spremstvu. Avtomobil, s katerim so se vozili, je zdrobil na Mill Road križišču vlak Pennsylvania železnice.

Vračali so se z neke zabave, ki je bila prirejena županu na čast. V zadnjem času je bilo proti županu Ruffu naperjenih štirinajst tožbi čest, da so z njegovim dovoljenjem odprte v Atlantic City javne hiše in igralnice.

Štirje procesi so se že vršili proti njemu in je bil pri vseh štirih oproščen.

Rojen je bil leta 1875 v Philadelphiji. Kot mladenič je prišel v Atlantic City ter se je začel kmalu politično udejstvovati.

ZELEZNIŠKA NESREČA

CHARLESTON, W. Va., 23. jun. — Neki potniški vlak Chasepeake & Ohio železnice je skočil iz tira večer ponoči pri Hawks Nest, šestdeset milj istočno od tujak in smrtno nevarno sta bila poškodovana strojevodja in kurjač. Vzrok nesreče dosedaj še ni bil znan. Tudi dva nadaljnja člana posadke in en potnik so bili poškodovani.

OZADJE DRUŽ.
TRAGEDIJE

Možak, ki je usmrtil ženo, štiri otroke in samega sebe, je bil pobegnil iz zavoda za slaboumne.

NEW HAVEN, Conn., 23. junija. — Pri nekem tujakšnjem pogrebniku leži na mrtvaškem odru šest trupel: truplo vojnega veterana Spanga, njegove žene in štirih otrok.

Mrs. Spang je preveč ljubila svojega moža, in taš ta ljubezen je bila vzrok strašne družinske tragedije.

Slaboumni Spang je bil pobegnil iz zvezne bolnišnice v Bronxu, njegova žena ga je pa tako rada imela, da ga ni hotela javiti oblastim.

V soboto se je vsa družina podala v West Rock, ki je eden najkrajših parkov v deželi.

Sedil so na rob 400 čevljev visoke pešine, ko je začel Spang naenkrat divjati. Najprej je vrzel ženo v globino, nato svoje štiri otroke in slednjič skočil še sam.

Grozen prizor je videla cela množica avtomobilistov, in izletnikov, ki so se nahajali na cesti, vodeči pod pešino.

EMPRESS OF JAPAN
PRISTALA V QUEBECU

MONTREAL, Que., 22. junija. — Največja ladja, kar jih je kdaj dospelo v Quebec "Empress of Japan", namenjena za transpacifično službo, je zasedrana v tujakšnjem pristanišču. Poleg tega, da je to največja ladja, je tudi najbolj razkošno opremljena. Parnik ima vse moderne pridobitve.

K DOGODKOM NA ROMUNSKEM.

Prince Carol se je rodil v gradu Pelešu na Sinaju leta 1893. kot prvi sin kralja Ferdinanda in kraljice Marije. Svojo mladost je preživel pod nadzorstvom svojega strica pokojnega Karola I. ki je bil prvi kronani kralj Romunije. Po vojni je bil divizijski general, poveljnik celokupne mornarice, nato poveljnik gorskih čet in končno vrhovni poveljnik vojaškega letalstva. Po

NA ČAST
DRZNEMU
LETALCU

Fierro je pripovedoval o viharjih. — Domnevalo se je, da bo prisiljen pristati. — Letel je natančno šestnajst ur in pol.

MEXICO CITY, Mehika, 23. jun. — Polkovnik Roberto Fierro, ki je postal naroden junak, ko je dovršil polet brez prestanka iz New Yorka v mehiško glavno mesto, v šestnajstih urah in pol, je pripovedoval o trpki bitki, katero je vojeval z elementi na svojem poletu v soboto, tekmo katerega je preletel 3152 milj.

Motor je deloval neredno skoro vso pot in popravila niso skrčila porabe goriva. Vseled tega je poraba goriva prekašala moje račune. Imel sem le še petnajst galon kuriva ko sem zagledal Valbueno letalno polje. V višini, v kateri sem letel, bi to zadostovalo, da me drži v zraku nadaljne četrte ure. Če bi se malo krenil od zahtevane poti, bi se gotovo izjalovil polet.

Potem, ko sem zapustil Brownsville, čeprav sem letel proti viharju, sem dobro poznal svojo pot. Večkrat je bila nevihta tako silna, da sem mislil pristati.

Ena teh kriz je nastopila, ko sem preletel Rio Grande ter sem se nahajal nad Mehiko. Nameraval sem poleteti preko zaliva, a izpremenil sem svoje načrte radi slabega vremena ter sedel mesto tega obrežni črti.

Vzdržal sem povprečno naglo 140 milj na uro. Večinoma sem letel v veliki višini. Ko sem preletel 10.000 čevljev visoko goro Sierra do Pachuca, sem dosegel višino 13.000 čevljev.

Polkovnik Fierro je skrajno skromen človek in se je raditega posebnosti priljubil Mehikancem. Rekel je, da zasluži njegov mehanik Cortes prav toliko kredita kot on sam.

— Prav toliko je upravičen do pohvale, kot sem jaz, — je izjavil.

ARMADNA BEGUNCA
POBEGNILA

MITCHEL FIELD, L. I., 23. junija. — Vojaka Edvard Hackett in William Mead sta pobegnila iz tujakšnje vojaške jetišnice. S približno tridesetimi drugimi jetniki sta delala vaje, ko sta nenadno izginila. Obveščena je bila takoj policija Nassau okraja.

"GRAF ZEPPELIN" SE JE
ODTRGAL V HAMBURGU

BERLIN, Nemčija, 22. junija. — Graf Zeppelin se je večer popoldne iztrgal iz rok posadke ter pustil za seboj poveljnika Lehmana, kakih ducat potnikov ter več članov posadke. Nesreča se je pripetila z bliskovito naglico. Drugi poveljnik, kapitan Schiller je nato dal povelje, naj izpuste tudi ostali ljudje zračno ladjo. Ob istem času je pogljal tudi motorje in spravljal balon v ravnotežje ter preprečil veliko nesrečo. Ni pa zopet skušal pristati v Hamburgu, kjer je velika vročina raztegnila plin. Mesto tega je poletel v Berlin, na Staaken aerodrom, in kapitan Lehman mu je sledil v posebno najetem aeroplanu. Nesreča je bila na srečo preprečena.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

MUSSOLINI
O AMERIŠKI
TARIF. POSTAVI

Italijanski ministr. predsednik pravi, da bo Italija kupovala od Amerikancev blago le v slučaju, če jim bo mogla prodajati svoje blago.

Fašistično glasilo "Popolo d'Italia" je objavilo v nedeljo članek, ki ga je najbrž napisal italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini.

V članku je med drugim rečeno: — Če so Združene države zgradile okoli sebe visok carinski zid, je logično, pošteno in neizogibno, da Italija zaščiti svoj trg napram Ameriki.

Voditelji ameriške finance in politike naj bi vpoštevali naše pravice. Trgovina je trgovina. Noben narod se tako strugo ne drži tega gesla kot Združene države, ki merijo z dolarji.

Italija bo trgovala le z onimi državami, ki kupujejo njene proizvode, v prvi vrsti marmor, ladje, svilo in sukno. Pravica do življenja uveljavlja železne zakone v mednarodnem konkurenčnem boju.

Italija bo kupovala le od onih držav, katere kupujejo od nje. Pšenica, meso, olje, premog in železo povsem lahko od drugih dobivamo in nismo popolnoma nič navezani na Združene države.

Če hočejo Združene države, da jim plačamo dolg, nam morajo omogočiti trgovino.

V tem zmislu bomo vodili svoj boj in sicer nedramatično in brez vsakega ogorčenja. V drugih oziirih se povsem lahko spraznamo, medtem ko bomo čakali boljših časov.

Severna Amerika bo prejalšije spoznala zmisel Italije za pravičnost.

PRED VAŽNIMI
IZPREMEMBAMI
NA ŠPANSKIM

Kralj Alfonz je sprejel predlog izgnanega liberalca. — Preosnoval bo kraljevske privilegije.

PARIZ, Francija, 23. junija. — Tujakšnji španski krogi so danes debatirali o možnih posledicah pogovora med španskim kraljem in Santiagom Albo, prejšnjim liberalnim ministrskim predsednikom, ki je bil izgnan izza pričetka diktature Prima de Riveri.

O kralju je znano, da ni zadovoljen s položajem v svoji kraljevini ter je vneto poslušal, ko mu je Santiago Alba našteval remodeliranje španskih kraljevskih privilegijev, po uzorcu belgijskega in angleškega kralja.

Že dalj časa so krožile govorice, da se bo španski kralj najbrž ustavil v Parizu, da posluša predloge, katere naj bi stavil prejšnji ministrski predsednik.

Nekateri so mnenja, da čakajo važni dogodki na Španskem izida sestanka med kraljem in državnikom in razpravlja se celo o možnosti, da bo odstopila sedanja vlada Berenguerja in da bo prevzel vlado nov liberalni ministrski predsednik, ki bo Alba ali kateri drugi liberalni državnik.

Po razgovoru je objavil senjar Alba komunikacijo, o katerem je rekel, da je bil odobren od kralja.

Rekel je, da sam noče prevzeti ministrskega predsedništva, dokler bo vladala na Španskem taka zmeda. Povdaril pa je svojo željo, da pozabi osebne spore in difference v delu za skupno stvar, da vrne Španski demokratično obliko vlade.

Izjavil je, da ne bo sprejel povabila, naj načeluje vladi, dokler ne bo vprašan za svet narod potom splošnega ljudskega glasovanja.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za nalaganje Vaših prihrankov in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecv točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecv in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljcem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo			V Italijo		
Din	500	\$ 9.35	Lir	100	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.50	"	200	\$ 11.20
"	2500	\$ 46.00	"	300	\$ 16.80
"	5000	\$ 91.00	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 181.00	"	1000	\$ 54.25

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisnim potom sporazumete glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SAKSER STATE BANK
STARA, STANOVITNA DOMAČA BANKA
82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

KRATKA DNEVNA ZGODBA

K. R. O. BROWNE

REŠITELJ V STISKI

(Angleška humoreska)

Gospoda Higgins in Twigg sta zapoljena v miali promenirala v Westinghamptonu, cvetočem zgradilišču, oddaljenem kakih sto milj od Brightona. Skrbno obtežena bi napravila na opazovalca vtis, da ima pred seboj dva pristajna miada, moša iz najboljših družbe, ki se brezskrbno sučeta po svetu. Toda v tem bi se bil nepoučen opazovalec silno motil.

Gospoda Higgins in Twigg sta živela namreč zelo nemirno, ter se preživljala na način, ki ga pri najboljši volji ni mogoče označiti za poštenega. Varala sta namreč male trgovce, pripovedovala lahkovernim starim damam po predmetjih gniljive zgodbe, prodajala turistom iz kolonij starine, ki sta jih sama izdelovala, izstavljalna sta črke brez kritja ter se nista sramovala niti priložnostne fepne tatvine. Posuševala sta se vse sredstev, da sta mogla odganjati od sebe strasno polast lakote. Toda v tem trenutku jima sreča ni bila mila, kajti razne okoliščine so ju pristile, da sta morala zapustiti London v največji nagli, in baš v času, ko sta bila oba popolnoma suha.

Gospod Higgins je rekel gospodu Twigg, čeprav je bil vedel za odgovor:

— Imaš denar pri sebi, Jor?
— Dva šilinga enajst pencev, — je odvrnil žalostno gospod Twigg.
— In jaz imam tri šilinge šest pencev, — je rekel gospod Higgins ter je zvenketal s svojimi srebrniki.
— Lepi izgledi, baš dovolj za poštenost. Kje pa bova spala noč?
— Kaj ko bi tu? — je rekel gospod Twigg in namignil na visoko, razsvetljeno pročelje hotela Imperial, ko sta šla mimo. — Hm, — rekel bridko gospod Higgins, — se bova morala pač zadovoljiti s spanjem na prostem. Ali imaš vsaj kakšno cigareto? — Niti čika, — je odgovoril gospod Twigg. — Dobro, v postelji ali brez postelje, krditi pa moram. Skoro bi lahko rekel, da je to inoja edina slaba navada.

Takoj nato sta gospoda Higgins in Twigg stopila v eno onih prodajalnic, kjer lahko kupiš vse od cigarete do prekajene sardelje. V prodajnici je bil videti samo mlad fantič, ki se je v kotu uril v starem ljudskem plesu.

— No, fantič, — je rekel gospod Twigg, čegar edina slaba stran je bila njegovo strastno zanimanje za zadeve drugih ljudi. — Kaj pa počneš tu?
— Stenice ubijam, — je odgovoril fantič, ki je nehal skakati.
— Pri nas jih je vse polno. Tako

Kako se lahko obvaruje te pred zaprtico

Presejalni je tako hitro Nuga-Tone prdene celo ukoreninjeno zaprtico in moli telo sranih trupov, ki povzročajo veliko bolelin, med katerimi guba apetita, nepretravnost, riganje, glavobol, omotica, občutno in merno draženje, oslabljenost živcev in mišičnega sistema, splošna oslabilost, slabega spanja, utrujenih poškodb ter zguba na teži in moči. Nuga-Tone vam prinese svežo odlično spajanje, veselje, zadovoljstvo in dobro zdravje. Vi lahko dobiti Nuga-Tone, kjerkoli se prodajo zdravila. Aka vna trgovca tega nima v saloni, recite mu, naj pošlje naroči za vas od njegovega prekupčevalca.

—Adv.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

lepo pokajo, če stopiš nanje, Kaj pa želite?
— Tucat žebrijev za rakve, — je rekel gospod Higgins.

— Ali mar ne veš, da ni prav ubijati uboge živali, ki se ne more braniti? Tudi stenica ima dušo, prav tako kakor...

— Prenehaj je, kajti gospod Twigg ga je prijel za komolec. Na njegovem obrazu so bili vsi znaki vznemirjenja in srečne domišlice ob enem. — Sam, — je rekel gospod Twigg, — imam idejo! In obrnjen k mučilu ubogih živalic, ki se ne morejo braniti, je nadaljeval:

— Fantič, rad bi imel tucat tvojih stenice.

— Kaaj? — je vprašal fantič iznenaden.

— Rad bi imel tucat tvojih živali, toda živih. Čemu, to te ne briga. Dam ti zanje pet desetice, glej!

Fantič je pogledal in pohitel, da ustreže želji. Nekoliko čudno narocilo ga ni vznemirjalo: Trgovina je trgovina in pol šilinga je pol šilinga. Čez pet minut je vodil gospod Twigg za pol šilinga revnejši in za škatljo s dvanaajstimi začudenimi in vznemirjenimi stenicami bogatejši, svojega družabnika iz prodajalnice. Zunaj se je ustavil, šel čez cesto v smeri s steklom in mahagonijem obloženih vrat hotela Imperial in zaspešal tovarisu:

— Stavim, da bova noč spala tu notri, ne da bi plačala.

— Mišis, — je rekel skeptično gospod Higgins. — Kako boš pa to naredil?

S kretnjami dovršenega komedianta je gospod Twigg povedal, kaj si je izmislil. Izraz na obrazu gospoda Higginsa se je spremenil v spoštljivo občudovanje.

— To je sijajna ideja! — je rekel, — to bo vlečko!

V hotelu Imperial so bil ipripravljeni dati gospodoma prenočišče. Videti sta bila zaupanja vredna, govorila sta prepričljivo. Zapolnjenosti način narocila, naj gredo po njuno priljago na kolodvor, je bil tudi prepričevalen. Tudi njuni imeni vpisala sta se za P. C. Mainwaringa iz Pariza in J. E. W. Marjoribanksa iz Londona. V Twiggu ter jih nesel v lift. Osebnost je spremljal svoja odhajajoča gosta do vrtilnih vrat in se jima še enkrat zahvalil.

— Gospoda, — je rekel ravnatelj, — hvala vama. Bodita uverjena, da ne bosta imela nobenega vzroka za pritožbo. Če bom imel še kdaj srečo, da vaju prenočim.

Nov glas je odrezal njegov govor. Glas majhnega, precej umazane fanta, ki je stal spodaj pred kamenitimi stopnicami. Prijazno je nagovoril gospoda Twigg in mu ponujal škatlo.

— Hej, vi! — je kričal, — ali potrebujete še stenice? Tu notri jih je dvet in štirideset... krasni eksemplari. Danes vam dam celo partijo za en šiling.

Avtomobil povozil pastirja.

Na binkoštni večer je šofer Anton Kraljič iz Zagreba v bližini Remitincev naletel na pastirja, ki je po cesti nali svinje. Šofer ni mogel pravočasno ustaviti avtomobila, ki je pregalil pastirja in mu povzročil precej hude poškodbe. Takoj po nezgodi pa je šofer ranjenca sam prepeljal v zagrebško bolnico.

PRODAM HIŠO

za tri družine in tudi mesnici, z vsem potrebnim orodjem v mesnici, garaža za dva avta, lot 30X165 na glavni cesti St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Dobra prilika za Slovenca. Lastnik proda radi slabega zdravja. Pišite na: — Jože, c/o Glas Naroda, 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

(2x 24x26)

ISČEVA svojega očeta MATEVŽA MILAVEC, ki biva nekje v West Va. Prišla sva iz starega kraja in bi rada izvedela za njegov naslov. Prošiva rojake, če kdo ve, da ga nama pošlje, ali naj se pa sam javi svojima sinoma. France in Janez Milavec, 19715 Cherokee Ave., Cleveland, Ohio. (4x 24-27)

ANGLIJA IN VATIKAN

Angleškemu parlamentu je bila predložena takovana "Bela knjiga", ki vsebuje korespondenco med angleško vlado in Sveto Stolicco v zadnjem letu. Knjiga naj ponči poslanec, kako je prišlo do napetega razmerja med Vatikanom in Londonom zaradi spora med cerkvo in državo na Malti. Spor je nastal zaradi malenkostnega incidenta pred dobrim letom, ima pa svoje vzroke v geopolitični legji Malte, angleške posesti v italijanski kulturni sferi. "Bela knjiga" je razvoj dogodkov na Malti tako je:

Od leta 1921, ko je dobila Malta avtonomijo s svojo vlado in parlamentom, katere delokrog je omejen samo po nekaterih prerogativah angleškega guvernerja, začnejo tudi politično življenje na Malti. Razvili sta se dve stranki: nacionalistična s tezo, da so Maltežani po krvi in jeziku Italijani, in ustavna stranka, ki zastopa angleški nazor, da so Maltežani samostojen narod. Ustavna stranka je na vladi komaj od leta 1927, vendar si je v teh letih tako opomogla, da je bila nacionalna stranka že v polnem razsulu, dokler jani ni našla mogočnega zavezništva v duhovščini. Cerkve ima na Malti tudi zelo močno ekonomsko zaletje, saj je v njeni lasti približno ena četrtnina vse zemlje na otoku. Razen tega ima visoki kler še celo vrsto političnih privilegijev, ki so mu ostali iz davnih časov, ko je bila Malta še samostojna vladavina malteškega viteškega reda. Predsednik ustavne stranke in šef vlade Strickland je s svojim ostrim nastopom proti malteški duhovščini izval kulturni boji, ki se je razvil do neobčajne srditosti in zelo poostri tudi odnose med Vatikanom in Londonom, ki sta se postavila vsak za svojega varovanca.

Da se to stanje popravi, je malteška vlada predložila Vatikanu konkordat in lord Strickland ter apostolski delegat Robinson sta se dogovorila o njegovi vsebini. Ker pa je konkordat predvideval precejšnjo omejitev prejšnjih cerkvenih privilegijev in zelo zmanjšal politično moč duhovščine, je Vatikan desaviral svojega delegata in konkordanta ni hotel podpisati. Angleška vlada je nato odpoklicala svojega poslanika pri Vatikanu, malteški guverner pa je preložil že razpisane volitve na otoku.

"Bela knjiga" navaja tudi več zanimivih dokumentov, ki kažejo, zakaj je angleško javno mnenje tako ogroženo nad poseganjem Vatikanu v angleško, odnosno malteško notranjo politiko. Tako je na primer objavljena nota, ki jo je dne 1. marca 1929 izročil angleški vatikanski poslanik v Sv. Stolicco. V tej noti opozarja angleški poslanik, da je javno mnenje na Malti in tudi v Angliji ogroženo, ker so cerkvene oblasti obsojile Angležem prijaznega duhovnika Muhalsosa, da mora zapustiti Malto. Poslanik je zahteval, naj Vatikan to zadevo preišče.

Meseca julija 1. 1. je vatikanski državni tajnik kardinal Gasparri pisal angleškemu poslaniku, da malteški ministrski predsednik lord Strickland ni priljubljen pri Vatikanu, ki se zaradi tega z njim ne more pogajati. Zakaj je lord Strickland "persona ingrata" v kardinalovem pismu, ni bilo pojasnjeno, kar je z obžalovanjem ugotovil tudi angleški poslanik v svojem govoru.

Letos je sredi februarja angleška vlada sporočila Vatikanu, da je pripravljena obnoviti pogajanja za poravnava malteškega konflikta. Malteška vlada je obenem izjavila svojo pripravljenost izločiti vsak vladni vpliv na volitve, ki so bile ravno takrat razpisane. V zameno je vlada predlagala, naj Vatikan naroči tudi dohovščini, da se volilni borbi ne eksponira. Vatikan je to ponudbo odbil in do spravnih pogajanj ni prišlo.

Koncem maja je angleški guverner na Malti sir John Ducane sporočil londonski vladi, da duhovniki pri spovedi ne dajejo odvze vernikom, ki nečesto obljubiti, da bodo pri volitvah glasovali proti vladni stranki. Oba malteška škofa sta v skupnem pastirskem listu tudi javno prepovedala vernikom glasovati za vladno stranko. Angleška vlada je v posebni noti energično protestirala proti temu nastopu in zahtevala, naj cerkvene oblasti pastirski list prekliče ter vrnejo vernikom svobodo političnega udeleževanja. Sv. Stolica je to zahtevano odklonila.

Konflikt se je tako še bolj poostri in privedel tako daleč, da je prišlo, kakor pravijo zadnje vesti, do prekinitve diplomatskih odnosov med Vatikanom in Londonom. Prelom se sicer ni izvršil formalno, pač pa je izvršen faktično s tem, da je angleški poslanik pri Vatikanu prenehal s svojimi obiski. Angleška vlada je v vseh strahih toliko skrbila, da med svojim prebivalstvom toliko katolikov, da ni moglo dvomiti v njeno resno voljo, čim prej zopet urediti svoje odnose do Sv. Stolicce.

Proti koncu srednjega in v začetku novega veka je spadalo čarovništvo med najtežje zločine. Jedro čarovništva je bilo vedno v pomoči nadnaravnih sil, ki naj bi delovale potom pekla in hudice. Stara germanska država je zelo strogo kaznovala čarovništvo in če je bila povzročena škoda, jo je moral krivec poravnati. Pod vplivom cerkve, ki je videla v čarovništvu ostanke poganstva, se je izpremenjal njega značaj. Na Ogrskem so omenjene pravde proti čarovnicam že za časa sv. Stefana okrog leta 1010. zloba nad njimi je bila pa prepuščena cerkvenim oblastem. Pozneje je skušala cerkev pripraviti čarovnice do tega, da bi se s kesanjem poboljšale. Če to ni zadostilo, so vzgali čarovnice na telo tri znamenja v obliki križa. Če pa to ni pomagalo, jo je izročila cerkev prosvetnemu sodišču.

IZ ZGODOVINE ČAROVNIŠTVA

Do Ladislava je padalo čarovništvo v kompetenco cerkve, za njegovega vladanja je bilo postavljeno na nivo prostitucije, vendar je pa še vedno spadalo pred cerkveno sodišče. Čarovnice je delil madžarski zakonik v dve kategoriji, ene so se imenovalle strigae, druge pa malefices. Razlika se je pokazala že v dekretih sv. Stefana, pozneje je izginila, pa se je za kralja Kolomana okrog l. 1114. znova pojavila. Po zakonu tega kralja je bilo treba ločiti obe vrsti čarovnic. Strigae so bile prvotno stare ženske, ki so ledile ljudi in prerokovale. Sele v 16. stoletju se je prijel čarovnice izraz malefices.

Longobardski kralj Rothar in Karol veliki sta pod smrtno kaznjo prepovedala sežiganje čarovnic. Pod vplivom cerkve so postali pozneje procesi proti čarovnicam na Ogrskem redki. Na Ogrskem namreč ni bilo inkvizicije. Vseh procesov proti čarovnicam je bilo na Ogrskem od l. 1565 do 1756 okrog 554. Prva obravnava je bila l. 1565 v Kolosvaru, kjer je bilo sploh največ takih procesov. Razmeroma malo jih je bilo v Bratislavi in v Segedinu. V Bratislavi sta znana dva taka procesa iz 17. stoletja in sicer Agati Toott, ki je bila 24. maja 1602 sežgana na grmadi, in proti Elizabeti Nanyany, katero je doletela nekaj dni kasneje enako kazn.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo. — Uprava lista.

CENA

DR. KERMOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18 Street,

New York, N. Y.

TIBETSKE SKRIVNOSTI

David MacDonald, dolgoletni britski agent v Lhasi, je v svoji knjigi "The Land of of Lama" kot prvi postal izprpno sliko maleznane tibetske dežele. Obvlada tibetski jezik in je videl na svojih potovanjih križem dežele veliko, za nas težko umljivih stvari. Posebnost Tibeta je stalen hud veter. Včasih vrže jahače s sedla. Radi tega imajo v Tibetu tako suh zrak, da se pususi v mumijo vsak mrlici ali crknjena žival. Gorostasne karavane mrtvih konj in ovac ležijo vzdolž napornih hribovitih cest. Včasih zmraznejo reke tako nenadno, da obtečijo v ledu črede plavajočih jakov, tibetskih košatih bikov. Videti jih je potem skozi prozorno ledeno skorjo. Samo glave molijo ven in ujede jim kljujejo oči. Prebivalstvo je skoro vse pismeno; značilno je izredno veliko lam, budhistovskih menihov. Lame vodijo vse šolstvo in sploh vso upravo. Tibet je res samostanska republika. Tisoč menihov tvori prebivalstvo redkih mest. Samo najvišji poglavar, dalaj-lama, vzdržuje do 100 tisoč menihov. Ostalo prebivalstvo tvori kočevniki. Potikajo se sem in tja s čredami isleherne rodbina ima vsaj enega sina v samostanu. Menihi pridno molijo. Njih iznajdba, molilni milinček ob vodi ali na veter, je itak svetovno znana: obrača neprenehoma papirnat trak z napisom: — "Om mani padme hum". O ti, biagoslov, ki počivaš v lotosu! — Budha mora biti zadovoljen s tem stalnim češenjem. Sicer pa dobi o velikih praznikih se posebno molitev. Takrat namažejo verniki na 15 ali 20 metrov dolg trak debelo plast masla. Med tem poslom čepijo pred Budhovim kipom in ponavljajo svete besede. Med menihi je veliko samotarjev, ki so po 10—20 let zaidani v svojih celicah. Čim občuti slični svečenik, da se bliža smrt, stopi na poseben oder, ki stoji v to svrhu sredi celice, pa se z onemoglimi rokami priveže z jermeni na skalovje. S tem prepreči padec na tla, ki bi lahko imel po budhistovskih nazorih usodne posledice za njegovo nesmrtnost. Če opazi po daljšem času drugi menih, da ostaja hrana nedotaknjena, odprejo zazidano luknjo in svečano vpepelijo mrliča. Penel se potem zameši z ilovico in iz njea gnetejo amnjnega malika, burhana, podobno rajnega lame: tisoč sličnih pozlačenih kipov krasijo sleherni samostan. Posvetno prebivalstvo meniške dežele uživa dokaj prostost. Može na primer lahko prodajo ali zamenjajo ženo, in čudno je, da imajo v Tibetu sploh zelo ohlapno moralo. Soprogo sme kaznovati svojo zakonsko polovico samo v primeru, da jo zasači pri grehu. Potem mora javiti dogodek oblasti in ta mu podeli pravico, da se maščuje. Lahkomiselni ženi odrežejo potem uho ali še rajši konec nosa. MacDonald poroča, da je srečal nešteto žen, ki nosijo na nosu pritrjeno majhna usnjeno nosu. Posebni obrtniki spretno izdelujejo ta mašila, ki so značilna za nezveste, soproge. Javnost se ne zmeni

za slične vsakdanje dogodke. V Tibetu sploh ne poznajo smrtnih obsodbe in samo včasih dovolj dalaj-lama pohabljenje posebno zadržanega zločinca, da mu vzame možnost nadaljnjih prestopkov. Sicer pa ni tibetsko življenje nič posebno privlačno. Ljudje so strahovito umazani. Poleti si na primer zalepijo roke in obraz z debelo plastjo kravjega blata, ker je to edino sredstvo proti oblakom komarjev. Nikjer pa ni videti onih mramornih palač in po zraku letajočih svetnikov, o katerih so nam toliko pripovedovali v Tibet zaljubljeni teozofi z gospo Blavatsko na čelu.

NERAZISKANA EVROPA

Starinoslovci, ki sedaj delujejo v severni Bolgariji, so našli na zanimive najdbe. Nedaleč od mesta Preslava se razprostira stavišče prestolnice prvega bolgarskega carstva, ki je trajalo od leta 600.—900. naše dobe. Grob Kruma Okrutnega, najslavnejšega poglavarja te mogočne kraljevine, je bil po splošnem naziranju tukaj in izkopavanja so potrdila to vero. Odkrili so sledove velikega mesta, po katerih se da sklepati, kakšna je bila omika bolgarskega plemena, ki je nekdanj kočevalo. Zanimiva podrobnost: zasledili so kamenito vkldo kopalicne kraljeve palače. Krum krutn, čigar podoba na konju se vidi na njegovi grobnici je spadal med one bojevite, za tisto doba značilne kraje, ki so vodili svojo vojašino nad sosede, bogatejše in bolj omikane narode, plenit in pobijati. Sele kakih 30 let kasneje so se Bolgari pokristjanili.

MUHE SO NEVARNE

Moderna zdravniška veda je nas že prepričala, da povzročajo mnoge nalezljive bolezni bacili, katere prenašajo v tropičnih hkrastih komarji, pri nas pa muhe, bolhe in druga taka golazen. Mrčes prenašajo nalezljive bolezni, med njimi tudi kugo. Naša domača muha je torej nevaren mrčes. Nemški učenjak Uffenmann je imel muho delj časa v kulturi bakterij kolere, potem jo je položil v steklenico s steriliziranim mlekom. Ko je muha nehala piti mleko, je ugotovil v njem mnogo mikrobov kolere. Neke drugi učenjak je ugotovil, da lahko prenašajo muhe bacile kolere čez 24 ur po infekciji. Silne poskuse so delali učenjaki tudi z drugimi boleznimi, zlasti s tifusom.

Da ugotove obseg infekcije, katero povzročajo muhe, so napravili učenjaki zanimiv poskus. Mnogim muham so namazali nožice z barvastno kredo, potem so jih pa izpostavili. Čez 24 ur so opazili sledove zaznamovanih muh 300 do 1700 m daleč, kakor je pač pihal veter. Ena muha so našli že čez 10 minut, drugo a čez 35 minut 800 m daleč.

Ugotovili so tudi, da prenašajo muhe zarodke drugih parazitov.

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

POGREŠANI DOKUMENT

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil G. P.

23

(Nadaljevanje.)

Par minut pozneje je došel tudi Gert Herfurt. Henrik ga je spustil v sobo, kjer sta ga čakala brat in sestra.

S strašnim nemirom sta ga oba pričakovala, in Kurt je moral napeti vse svoje sile, da lahko mirno vpraša:

— Kaj nama lahko poveste, gospod Herfurt? Včeraj ste nama namignili, da morate napraviti važna razkritja.

Gert je stal v svoji ponosni trezni mladosti simpatično pred Kurtom, ki je bil popolnoma izbit.

— Ne razkritje, gospod Berndt. To vam je že najbrž napravila gospodična Alenka. Hočem vama še enkrat osebno ponoviti, da sem pravi vnuk Roka Berndta.

Kurt ga je pogledal sovražno in tudi oči Lene so se hudobno zakrile.

— Dovolite mi, da dvomim za enkrat o vaši izjavi. Moj stari stric ni nikdar omenil vnuka, čeprav je pogosto govoril z nama. Midva sva njegova edina sorodnika in vsled tega dediča. Tega bi ne trdila, če bi vedela, da ima vnuka.

— Tega ni vedel sam do svojega smrtnega dne. Moji stariši niso dobili dovoljenja za poroko. Ker pa je bila moja mati pokoletna, ko jo je poslal moj stari oče v Anglijo, se je lahko poročila z mojim očetom. Ko se je po pretoku enega leta vrnila domov, da se izpove očetu, da ima sina, je le njena nanečna smrt preprečila njen namen. Vsled tega ni vedel moj stari oče za me.

Oči brata in sestre so rje hudobno nanj.

— In vi se niste skušali vsa ta leta približati svojemu staremu očetu?

— Ne, tega nisem storil iz preprostega razloga, ker mi je oče šele pred svojo smrtjo razodel, da sem vnuk Roka Berndta. Ko sem nato prišel v Nemčijo ter hotel obiskati svojega starega očeta, sem prišel neprepozno. Umrl je en dan poprej.

— To je bilo zelo neuporabno za vas, — se je ragal Kurt, — in vi ste takoj uveljavili svoje zahteve glede dedščine?

— Na vsak način se mora zgoditi to!

— Vi imate seveda dokaze, da ste vnuk Roka Berndta?

Pri teh besedah je visel pogled brata in sestre poln pričakovanja na obrazu Gerta Herfurta.

Ta pa je ostal popolnoma miren.

— Te dokaze imam, samoposebi umevno. Informiral sem se že, kakšne listine potrebujem za to. Razven svojih osebnih izkazov imam tudi dokument, s katerim lahko podprem vsako zahtevo, namreč poročni list moje matere, ki je bila rojena Berndt.

Brat in sestra sta nekaj časa lovila sapo, nakar je rekla Lena s hrupavim glasom:

— Ali imate dokument pri sebi?

— Da, gospodična!

— Potem vas prosim, da ga nama pokažete, da se lahko prepričava o resničnosti vaših trditvev.

Gert je nehote posegel po mestu, kjer je počivala njegova listnica. Imel pa je občutek, da jo mora skrivati pred prečelnimi pogledi brata in sestre.

— Oprostite mi, da ne morem ustreči tej vaši želji. Poročni list mojega staršev je nemadomestljiv. Majhna vaška cerkev, kjer sta se poročila, je bila tekem neke nevihte vpepeljena od strele in zgorela so cerkvene knjige in drugi dokumenti. Župnik je medtem umrl in jaz bi ne mogel dobiti prepisa dokumenta. Doktor Jungman, notar mojega starega očeta, mi je rekel, da ne morem uveljaviti svojih pravic kot dedič brez tega dokumenta. Vsled tega ga nosim vedno pri sebi, kot je storil še moj oče, kajti lahko se zgodi, da bi ga kam založil. Vsled tega ga ne bom jemal pogostje iz žepa, kot je neobhodno potrebno. Ker ga moram itak predložiti sodišču, ste lahko prepričani, da ga imam. Niti doktorju Jungmanu ga nisem predložil, temveč mu je zagotovil, da ga imam. Nekaj časa je vledala mučna tišina.

Grof Herfurt je mogel le slutiti, kaj se godi v njunih srcih. Da so ju zločinske želje popolnoma obdajale, ni mogel niti slutiti, ker je bil popolnoma pošten.

Kot migogreda mu je prišla misel:

Če bi jima pokazal poročni list, bi ga lahko raztrgala.

Te svoje misli pa se je skoro sramoval.

Poželjivost Lene pa jo je medtem zvedla na druga zločinska pota in tudi možgani Kurta so iskali možnosti, da se polasti poročnega lista, brez katerega bi razpadla v nič vsa upanja Gerta.

Prišel pa ni do nikakega zaključka. Sestra je bila duševno bolj gibčna in podvzeta, in dočim je Kurt capljaj v temi, je razsvetlila njene zločinske možgane luč, ki jo je naravnost pretresla.

Mislila je na omanjive cigarete, katere je imel njen brat. Mislila je tudi na poročni list, katerega je nosil Gert Herfurt v svoji listnici. Če bi ga mogli s pomočjo take cigarete omamiti ter ukrasti listnico, bi bila nevarnost odstranjena.

Treba je bilo premeteno pričeti, da bi nikdo ne črpal suma. Potem bi ne mogel Gert Herfurt ničesar dokazati, in ljudje bi ga lahko smatrali za sleparja in goljufa.

Lena je zaprla oči, tako premagana je bila od ideje, ki je bila tako lahko izvedljiva in tako malo nevarna!

Kako pa naj se domeni s Kurtom?

Kar se je moralo zgoditi, se je moralo hitro zgoditi, dokler je bil Gert Herfurt še navzoč.

Še danes, predno se bodo ločili, mora imeti ona zavest, da nosi pri sebi listnico s poročnim dokumentom.

Vedno bolj razmišljala o načrtu, kako bi mogla ukrasti Gertu poročni list. Kako naj se domeni s Kurtom?

Kako naj ga dovede do tega, naj ponudi Gertu tako cigareto, — a kako in kdaj?

Ko je hotel Kurt nekaj odgovoriti Gertu, je skočila pokonci, položila s presunljivim pogledom svojo roko na njegovo ramo ter rekla s prišljenim mirom:

— Pusti govoriti mene, Kurt preveč si razburjen!

Nato pa se je obrnila smehljaje proti Gertu:

— Lahko čutite z menoj, da naju je to poročilo spravilo nekoliko iz ravnotežja in naju strašno presenetilo.

Gert se je priklonil.

— Seveda, gospodična. Meni ni posebno prijetno, če vama moram pripraviti razočaranje. Vedno ste računali s tem, da boste vsaj deloma podedovali vse po starem očetu in da gotovo ne bo odšla prazna gospodična Alenka. Vsled tega vama mora biti skrajno neprijetno, da se je pojavil drugi dedič.

Lena je dala svojemu bratu tajno znamenje, naj jo pusti pri miru. Na to pa je pokimala Gertu Herfurtu.

— Kaj ne, to je razumljivo. In če ste v regnici legitimni vnuk nane starega strica in če morete dokazati to s poročnim listom njegove hčerke, potem se morava seveda midva umakniti, čeprav nama je strašno žal, ker sva vse svoje življenje prikovala po tem, da bova enkrat bogata.

(Dalje prihodnjiš.)

MED ANDAMANSKIMI PRITLIKAVCI

Pravi pritlikavci, ne anatomične pokveke, temveč ljudje enake rasti, toda zelo nizke postave, so v raznih delih sveta razširjeni bolj, nego bo človek mislil. Med zelo zanimiva in antropološko zagonetna plemena pritlikavcev spadajo Negriti, imenovani tudi Aeti ali Ajeti na Andamanskem otočju v Bengalskem zalivu. To otočje obstoji iz Velikih Andamanov in Malega Andamana in meri 4500 kvadrat kilometrov. Arabci, ki so prihajali s svojimi ladjami v Bengalski zaliv po trgovskih opravkih, so bili prvi, ki so si upali k temu malo znanemu otočju. Drugače je pa zašla v cne kraje malokatera ladja in še to le, če se je hotela umakniti viharju ali pa načrpati pitne vode.

Največji strah so imeli pred prebivalci tega otočja. Bili so sicer sami pritlikavci, živeli so primitivno življenje lovcev, vendar so pa vedno energično odbijali pritepenec, ki so jih hoteli z otočja pregnati. Na vsak tak poskus so odgovarjali s strupenimi pšicami, ki so pomenile neizogibno smrt. In prav so imeli, da so se branili pritepenec, kajti ko so prodrl v njihovo domovino v davnih časih malajski pirati, niso imeli z ubogimi domačini nobenega usmiljenja. Življenje Negritov se ni mnogo izpremenilo niti ko so Angleži 1858 ustanovili na Južnem Andamanu kolonijo za svoje kaznjence. Tujcem dovoljuje angleška vlada dostop na otočje samo v izjemnih primerih. Sicer pa leži otočje na oni strani trgovskih prog in tudi gospodarskega pomena nima.

V novejšem času se je mudil na tem otočju ravnatelj antropološkega zavoda univerze v Breslau dr. Eickstedt, ki je z velikim uspehom proučeval življenje Negritov. Njemu se je posrečilo pridobiti si naklonjenost nezaupljivih domačinov, ki so se polagoma izpremenili v njegove prijatelje in dobre pomočnike pri njegovih narodisnih in antropoloških raziskovanjih. Dr. Eickstedt je objavil o svojih uspe-

hih več zanimivih razprav, poleg tega je pa napisal obširno razpravo o andamanskih pritlikavcih. Nobena rasa na svetu ni bila niti približno tako dolgo izolirana, kakor andamanski Negriti. Moški so visoki povprečno 148, ženske pa 138 cm. Poleg tega se odlikujejo z mnogimi prastarimi telesnimi znaki. V predhistorični dobi so bili Negriti pregrani iz svoje prvotne domovine, sedanje Birme, in našli so zavetišče na pustih otokih v Bengalskem zalivu, kjer so se ohranili kot prastari ostanki rase iz davnih časov razvoja človeškega rodu na zemlji.

Port Plair, edini večji kraj otočja, je bil izhodišče mnogih manjših Eickstedtovih ekspediciij v naselbini andamanskih pritlikavcev. Na severni polovici Južnega Andamana prebiva plemo Jara-va, ki še zdaj brez pardona ubije vsakega tujca, če se drzne v njegove džungle. Zato so ti pritlikavci malo znani. Najbližji sorodniki teh krvoločnih zamorcev so na Malem Andamanu živeči Ongi, s katerimi sta se Eickstedt in njegova žena, ki ga je na ekspedicijah spremljala, seznanila ter si pridobila njihovo naklonjenost tako, da sta delj časa ostala pri njih. Spoznala sta pritlikave, črne človečke kot otroško naiven in vesel narod, ki in kmalu sta jih vzbujala. Pritlikavci so se radi podvrgli raznim znanstvenim proceduram, kakor merjenju, zobni statistiki, fotografiranju itd.

Ongi kot nomadsko plemo lovcev si ne grade kritih kolib, temveč nekaka začasna zavetišča iz vej in trave, ki so pa znotraj zelo snažna. V vsaki kolibi je okrog 20 cm visok podij, na katerem pritlikavci spe, da se ne prehlade. K opreki skromnega bivališča spadajo lepo okrašeni leseni škafi za vodo, košarice in manjše posode za želvinno mast, katero stari in mladi navdušeno srkajo skozi dolge bilke, kakor pri nas na kmetih otroci čmrljev med. V kolibi vise košare s prekajenim svinjskim mesom, s črnim barvilom za barvanje telesa, s torpedu podobnimi svitki palmovih listov, katere rabijo namesto vreč na potovanjih itd. Zverj andamanski pritlikavec sploh ne pozna. Love najraje divje prešice. Mnogo se pečajo tudi z ribolovom, poleg rib pa love tudi želve, katerih mast jim kot rečeno izborna tekne.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgotrajne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljše pojasnila in priporočamo vedno le prvostvne brzo-parnike.

Tudi nedržavljanji zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošilja več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred namenjanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priselj-niške postave, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni višje se izdajajo samo onim prosilec, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripušeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE BANK
22 CORTLANDT STREET
NEW YORK

MLEČNIKI

Ali je treba detetu negovati mleč-njake ki jim pravimo tudi rilčki? Vsekakor je to potrebno, drugače se pokvari stalno zobovje in potem-takem vsa prebava. Tu gre za drugi predmetljak (praemolaris) in prvi debeli meljak, torej za 5. in 6. zob počenši od srednjega sekalca na liti strani. Debeli meljak, ali zob šest-let, je namreč dokončan zob, ki ne bo izpadel. Zato se mora ohraniti v dobrem stanju. Če se ne guje njegov sosed, drugi predme-ljak, ki izpade dokaj pozno — med 12. in 14. letim — bo debeli meljak trpel škodo. Zategadelj je treba čes-to pregledati otroško zobovje, zlasti poslednja dva zoba, in jih paz-ljivo nadzirati.

VODNIKOVA DRUŽBA

bo izdala za prihodnje leto

ŠTIRI KRASNE IN ZANIMIVE

KNJIGE

med njimi knjigo slovenskega inž. Lupsa o njegovih doživljajih v Siamu.

Članarino, ki stane —

\$1.—

sprejema do 15. JULIJA

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18 Street
New York City

POZOR, ROJAKI

Is naslova na lista, katerega prejimate, je rasvidno, kdaj vam je naročnina polna. Ne čaka-ajte toraj, da se vas opominja, temveč obnovite naročnino ad direktno, ali pa pri enem sled-e-čih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte

Pueblo, Peter Cullig, John Germ

Frank Janesh, A. Saffid.

Salida, Louis Costello.

Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verblich

Chicago, Joseph Bliab, J. Berčič.

Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.

Cicero, J. Fabian.

Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich.

J. Zaletel, Joseph Hrovat.

La Salle, J. Spelich.

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Anton Kobal

Springfield, Matija Barborich.

Summit, J. Horvath.

Waukegan, Frank Petkovšek to

Jož. Zelenc.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.

Kansas City, Frank Žagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černa.

Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe

Detroit, Frank Stular, Ant. Ja-nezich.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Goube, Frank

Pucelj.

Ely, Jos. J. Peahel, Fr. Sekula.

Eveleth, Louis Goube.

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povša

Virginia, Frank Hrvatič.

Sheboygan, John Zorman.

West Allis, Frank Škok.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrojo.

MONTANA

Klein, John R. Rom.

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternišna.

Little Falls, Frank Maala.

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti.

Cleveland, Anton Bobek, Chaa

Karlinger, Anton Simčich, Math.

Slapnik.

Euclid, F. Bajt.

Girard, Anton Nagode.

Lorain, Louis Balant in J. Kunšo

Niles, Frank Kogovšek.

Warren, Mrs. F. Rechar.

Youngstown, Anton Kikaj.

Kretanje Parnikov Shipping News

25. junija:	De de France, Havre Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg Republic, Cherbourg, Bremen	7. avgusta:	Columbus, Cherbourg, Bremen
26. junija:	Dresden, Cherbourg, Bremen	8. avgusta:	Majestic, Cherbourg Lapland, Cherbourg, Antwerpen New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
27. junija:	Bremen, Cherbourg, Bremen Majestic, Cherbourg Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	9. avgusta:	President Roosevelt, Cherbourg, Bremen Milwaukee, Cherbourg, Hamburg Conte Grande, Napoli, Genova
28. junija:	Mauretania, Cherbourg Belgenland, Cherbourg, Antwerpen Minnekahda, Boulogne sur Mer Leviathan, Cherbourg Conte Grande, Napoli, Genova	13. avgusta:	Mauretania, Cherbourg Europa, Cherbourg, Bremen Hamburg, Cherbourg, Hamburg
30. junija:	Paris, Havre	14. avgusta:	Stuttgart, Cherbourg, Bremen
2. julija:	America, Cherbourg, Bremen New York, Cherbourg, Hamburg	15. avgusta:	Paris, Havre Saurina, Trst Homerie, Cherbourg Westland, Cherbourg, Antwerpen
3. julija:	France, Havre Saurina, Trst Homerie, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen	16. avgusta:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
4. julija:	Europa, Cherbourg, Bremen Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	17. avgusta:	Aquitania, Cherbourg Minnetonka, Cherbourg
5. julija:	Minnewaska, Cherbourg Milwaukee, Cherbourg, Hamburg	19. avgusta:	Leviathan, Cherbourg, Bremen
6. julija:	Augustus, Napoli, Genova	20. avgusta:	France, Havre Bremen, Cherbourg, Bremen George Washington, Cherbourg, Bremen
8. julija:	Aquitania, Cherbourg	21. avgusta:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
9. julija:	President Harding, Cherbourg, Bremen Olympic, Cherbourg	22. avgusta:	Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
10. julija:	Olympic, Cherbourg, Hamburg Stuttgart, Cherbourg, Bremen	23. avgusta:	Belgian, Cherbourg Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
11. julija:	De de France, Havre — IZLET Lapland, Cherbourg, Antwerpen Cleveland, Cherbourg, Hamburg New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	25. avgusta:	Minnekahda, Boulogne sur Mer
15. julija:	Columbus, Cherbourg, Bremen	27. avgusta:	De de France, Havre Berengaria, Cherbourg Columbus, Cherbourg, Bremen America, Cherbourg, Bremen New York, Cherbourg, Hamburg
16. julija:	Berengaria, Cherbourg Bremen, Cherbourg, Bremen Leviathan, Cherbourg President Roosevelt, Cherbourg	29. avgusta:	Dresden, Cherbourg, Bremen
17. julija:	Majestic, Cherbourg Hamburg, Cherbourg, Hamburg	30. avgusta:	Europa, Cherbourg, Bremen Majestic, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
18. julija:	Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen		
19. julija:	Paris, Havre Westland, Cherbourg, Antwerpen Statendam, Rotterdam, Boulogne sur Mer		
20. julija:	Minnetonka, Cherbourg Conte Blancamano, Napoli, Genova		
23. julija:	Mauretania, Cherbourg Europa, Cherbourg, Bremen George Washington, Cherbourg, Bremen		
25. julija:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg		
26. julija:	France, Havre Homerie, Cherbourg Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam		
27. julija:	Roma, Napoli, Genova		
28. julija:	Republic, Cherbourg, Bremen Belgenland, Cherbourg, Antwerpen Minnekahda, Boulogne sur Mer St. Louis, Cherbourg, Hamburg		
30. julija:	Aquitania, Cherbourg America, Cherbourg, Bremen New York, Cherbourg, Hamburg		
31. julija:	Dresden, Cherbourg, Bremen		

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih črnih-ih de France 25. jun.: 11. julija

(6 P. M.) (7 P. M.)

PARIS 30. junija; 18. julija

(7 P. M.) (7 P. M.)

FRANCE 3. julija;